

KONSULTACINĖS TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

Nr.
Vilnius

Posėdis įvyko 2025-04-29.

Posėdžio pirmininkė Edita Janušienė.

Posėdžio sekretorė Renata Lukaševičienė.

Dalyvavo: Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM) viršininkė Edita Janušienė, VMI prie FM viršininko pavaduotojas Artūras Klerauskas, VMI prie FM viršininko pavaduotoja Eglė Ramanauskienė, VMI prie FM viršininko pavaduotojas Martynas Endrijaitis, VMI prie FM Administravimo departamento Priėmimo ir dokumentų administravimo skyriaus vyresnioji specialistė Renata Lukaševičienė, Asociacijos Investors' Forum vykdomoji direktorė Rūta Skyrienė, Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacijos (toliau - LBAA) kolegijos narė Rita Barišauskienė, Lietuvos verslo konfederacijos generalinė direktorė Ineta Rizgelė, Lietuvos prekybos įmonių asociacijos direktorė Rūta Vainienė, Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmų viceprezidentė Vaida Butkuvienė, Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidentė Aurelija Maldutytė.

Stebėtojo teisėmis dalyvavo: Valstybės duomenų agentūros (toliau - VDA) generalinė direktorė Jūratė Petrauskienė, Valstybės duomenų agentūros Metodologijos ir duomenų mokslo grupės vadovas Tomas Rudys, Lietuvos mokesčių konsultantų asociacijos narė Tatjana Erdman, Lietuvos pramonininkų konfederacijos generalinės direktorės pavaduotoja Loreta Maskaliovienė, VMI prie FM Teisės departamento Tiesioginių mokesčių skyriaus vedėjas Rolandas Ragėnas, VMI prie FM Operatyvios kontrolės departamento direktorius Rolandas Puncevičius.

Darbotvarkė:
Reguliavimo naštos mažinimo pasiūlymai.

SVARSTYTA. Reguliavimo naštos mažinimo pasiūlymai.

VMI prie FM viršininkė Edita Janušienė pristatė, kad šio susitikimo tikslas - aptarti keletą iš įvairių gaunamų pasiūlymų administracinės naštos mažinimui.

VDA generalinė direktorė Jūratė Petrauskienė pasisakė dėl VMI ir VDA besidubliuojančių duomenų rinkimo, kuriuos surenka kitos institucijos ir akcentavo, kad reikalingos didelės laiko sąnaudos ir papildomas finansavimas teikiamų institucijoms ataskaitų analizei. Būtinai institucijų bendradarbiavimas norint optimizuoti duomenų rinkimą.

Posėdžio dalyviai diskutavo apie aiškinamuosius raštus, kad juose pateikiama informacija nestruktūruota, įvairaus išsamumo lygio, be to VAS 6 „Aiškinamasis raštas“ nustato skirtingus reikalavimus aiškinamųjų raštų teikimui, priklausomai nuo įmonių dydžio.

NUTARTA. VDA kartu su LBAA ir VMI inicijuos susitikimą, kurio metu aptars galimą aiškinamojo rašto struktūrą ir privalomus reikalavimus.

Lietuvos verslo konfederacijos generalinė direktorė Ineta Rizgelė pasisakė, kad darbdaviai, pensijų fondų valdymo įmonės skirtingai traktuoja mokesčių administratoriaus taisyklių išaiškinimus dėl motyvacinės sistemos (premijų) dalies sumokėjimo į pensijų kaupimo fondus ar gyvybės draudimą. Darbdaviams darbuotojo sutikimu keičiant skirtą metinę premiją įmokomis į pensijų sutartis, tuo prisidedant prie jų pensijos kaupimo, išlieka mokestinė rizika dėl tokių įmokų apmokestinimo kaip darbo užmokesčio bei baudų ir delspinigių VMI patikrinimo metu.

NUTARTA. Pateikti informaciją KT nariams el. paštu ir viešai, kad būtų traktuojama vienodai.

VMI prie FM Teisės departamento Tiesioginių mokesčių skyriaus vedėjas Rolandas Ragėnas išsakė nuomonę apie asociacijų siūlymus, kad panaikinta pelno mokesčio lengvata verslui turėtų būti kompensuojama per kitus mokesčius, Pelno mokesčio įstatymo nustatytam teisiniui reguliavimui užtikrinti, siekiant neprarasti investicinio patrauklumo užsienio ir vietos investuotojams, o tam reikalingi teisės aktų pakeitimai.

Pasiūlymui, kad gyventojų permokos neturėtų būti mažinamos kito asmens už jį sumokėtomis lėšomis VMI nepritaria ir remiasi dviem laimėtomis bylomis teismuose. Pasiūlymas dėl mokesčio mokėtojo (gyventojų) permokos apskaičiavimo prieštarauja Mokesčių administravimo įstatymo (MAĮ) 2 str. 12 d. pateiktai mokesčio permokos sampratai ir esmei.

Dėl siūlymo nustatyti aiškų institucijų nagrinėjamų klausimų termino pratęsimo mechanizmą, leidžiantį pratęsti nagrinėjimo terminą tik vieną kartą ir aiškiai apibrėžiantį kokiomis sąlygomis pratęsimas yra pagrįstas ir galimas, - VMI nuomone, teisės aktuose yra reglamentuota, kokiais terminais turi būti nagrinėjami asmenų prašymai, pratęsimi nagrinėjimo terminai, priimami sprendimai, taip pat esant teisės aktų pažeidimams yra numatyta atsakomybė. Tačiau kiekvienas konkretus atvejis turėtų būti nagrinėjamas atskirai, siekiant išsiaiškinti tam tikrų veiksmų priežastis ir kitas aplinkybes bei dėl atsakomybės taikymo.

Siūlymui panaikinti Pelno mokesčio įstatyme nustatytus apribojimus taikyti lengvatinį pelno mokesčio tarifą verslui, kuris sukuria daugiau nei 10 darbo vietų, VMI nuomone, reikalingi teisės aktų pakeitimai.

NUTARTA. Pasiūlymai, kuriems reikalingi teisės aktų pokyčiai, turi būti svarstomi FM sudarytoje darbo grupėje.

VMI prie FM viršininko pavaduotojas Martynas Endrijaitis pristatė, kad siūlymams nustatyti mėnesinio GPM mokėjimo terminą, kuris lygus jo deklaravimo terminui (iki kito mėnesio 15d.) ir atsisakyti pajamų mokesčio įmokų kodų įvairovės nustatant vienintelį jam sumokėti skirtą įmokos kodą VMI pritaria, tačiau tai derintinas klausimas su FM, nes reikalingi teisės aktų pakeitimai.

Diskusijos metu apie PVM kodo suteikimo automatizavimą be žmogiško įsikišimo nariai informuoti, kad šiuo metu tobulinimas PVM mokėtojų įregistravimo procesas (vykdomas „Naujų duomenų analizės priemonių diegimas VMI“). Numatomas paslaugos paleidimas 2025 m. II ketv.

Dėl reikalavimo pateikti duomenis apie įmonės naudos gavėjus (akcininkus) FR0438 formoje, nors tie patys duomenys yra Registrų centre (JANGIS, JADIS), buvo pažymėta, kad FR0438 formoje pateikiama informacija neapsiriboja vien duomenimis apie naudos gavėjus (akcininkus), kurie yra registruojami JANGIS ar JADIS sistemose. Šioje formoje papildomai teikiami duomenys apie užsienio vienetus, kuriuos valdo Lietuvos subjektai (tiek tiesiogiai, tiek per susijusius asmenis kontroliuojamus užsienio vienetus), taip pat apie subjektus, kontroliuojančius Lietuvoje registruotas akcines bendroves. Ši informacija yra svarbi mokesčių administravimo tikslams ir nėra visiškai sutampanti su registrų sistemose esančiais duomenimis.

Pranešėjas taip pat informavo, kad siūlymui už nuomojamus sklypus imti nuomos mokestį plus žemės mokestį skatinant valstybinės žemės išsipirkimą iš valstybės, pakaktų padidinti žemės nuomos mokesčio tarifą, kad apskaičiuotas nuomos mokestis būtų ženkliai didesnis už žemės mokestį.

NUTARTA. Pateikti informaciją KT nariams el. paštu.

VMI prie FM Operatyvios kontrolės departamento direktorius Rolandas Pucevičius pasisakė apie LBAA iškeltą problemą, kad yra reikalavimas turėti kasos aparatą, net jei nėra jokių

atsiskaitymų grynais ir visi atsiskaitymai vykdomi kreditinėmis kortelėmis. Siūloma panaikinti prievolę registruoti kasos aparate mokėjimus kortele, leidžiant pačiam mokesčių mokėtojui pasirinkti, kaip apiforminti pardavimą gyventojui apmokėtą kortele (išrašyti pardavimo sąskaitą ar vietoje sąskaitos išrašymo išmušti kasos aparato kvitą). VMI nuomone nėra aišku, kaip šis siūlymas prisidės prie skaidresnės ekonominės politikos kūrimo, nes pagal nuo 2025 m. gegužės 1 d. įsigaliosiančią tvarką visi ūkio subjektai, kurie savo veikloje privalo naudoti kasos aparatus, mokesčių administratoriui teiks kasos aparatais užfiksuotus duomenis, kurie iš kasos aparatų bus perduodami į Išmaniosios mokesčių administravimo sistemos Išmaniųjų elektroninių kasos aparatų posistemį. Atsižvelgiant į tai, siūlymas panaikinti prievolę registruoti kasos aparate mokėjimus kortele, leidžiant pačiam mokesčių mokėtojui pasirinkti, kaip įforminti pardavimą gyventojui apmokėtą kortele (išrašyti pardavimo sąskaitą ar vietoje sąskaitos išrašymo išmušti kasos aparato kvitą), VMI nuomone, skaidresnės ekonominės politikos kūrimo neužtikrintų labiau nei tą bus galima užtikrinti kasos pajamų duomenis iš kasos aparatų perduodant į Išmaniosios mokesčių administravimo sistemos Išmaniųjų elektroninių kasos aparatų posistemį.

VMI taip pat nepritaria LBAA pateiktai nuomonei, kad sąskaita, kuri buvo apmokėta grynais arba kortele ir dėl to buvo sudarytas kasos aparato kvitas, yra negaliojanti, jei prie jos nėra pridėtas KA kvitas, nors to kvito informacija yra pateikta sąskaitoje ir šalia to kvito duomenis gauna VMI on-line režime, nes:

- i.SAF nėra privalomo užpildyti lauko, kuriame nurodomas dokumento, kurio pagrindu PVM sąskaita faktūra buvo apmokėta, numeris. Su verslu suderintose i.EKA teikiamų duomenų struktūrose nėra duomens, kad pagal išduotą kasos aparato fiskalinį kvitą buvo išrašyta PVM sąskaita faktūra;
- teisės aktai numato, kad kasos aparato fiskalinis kvitas gali būti pateiktas popierinis arba pateiktas elektroniniu būdu;
- kasos aparatas skirtas apskaičiuoti mokesčius ir bendrą mokėtiną sumą. Bankinių kortelių skaitytuvas skirtas tik priimti atsiskaitymus negrynaisiais pinigais, juo nefiksuoja atsiskaitymai grynaisiais pinigais, neapskaičiuojami mokesčiai. Todėl priimtas atsiskaitymas per bankinių kortelių skaitytuvą neužtikrins, kad už atliktą pardavimą privalomi mokėti mokesčiai bus teisingai apskaičiuoti;
- kasos aparato naudotojai priimančys atsiskaitymus iš klientų grynaisiais ir negrynaisiais pinigais turi fiksuoti gautus mokėjimus pagal jų mokėjimo būdą, kad patys galėtų sulyginti gautų pajamų sumą grynaisiais ir negrynaisiais pinigais.

NUTARTA. Šio siūlymo daugiau nebesvarstyti.

Kiti klausimai: Dėl užsieniečių ekonominės veiklos Lietuvoje, avansinio pelno mokėjimo, kai įmonei veikla sekasi blogiau nei pernai, kvitų loterijos, įdiegus i.EKA.

NUTARTA. Kitam KT posėdžiui VMI pateiks medžiagą apie užsieniečių gaunamas pajamas, sumokėtus mokesčius ir nepriemokas.

LBAA pateiks siūlymus kaip tobulinti avansinio pelno mokesčio mokėjimo sistemą. VMI apsvarstys pasiūlymą rengti kvitų loteriją.

Posėdžio pirmininkė

Edita Janušienė

Posėdžio sekretorė

Renata Lukaševičienė